

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2023/24:2

Fredagen den 22 september

§ 1 Konkurrenskraftsfrågor – inre marknad och industri

Statssekreterare Håkan Jevrell

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 22–23 maj 2023**

Återrapport från informellt möte i rådet den 23–24 juli 2023

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 25 september 2023**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Klockan är 9, och vi inleder härmed dagens ordinarie EU-nämndssammanträde.

Den första punkten på föredragningslistan är alltså konkurrenskraftsfrågor, och med oss i dag har vi statssekreterare Håkan Jevrell – varmt välkommen!

Vi börjar med återrapporterna. Finns det någonting att tillägga muntligt till det skriftliga?

Anf. 2 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Rapporterna är överlämnade. Jag kan naturligtvis redogöra för det som har avhandlats, men annars är det rapporterna som gäller.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till Lagstiftningsöverläggningar och dagordningspunkt 3, Översyn av EU:s lagstiftning om formskydd. Där har vi punkten a, Direktivet om formskydd (omarbetning), och punkten b, Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 2246/2002. Det är Gunnar Strömmer som är ansvarigt statsråd.

Anf. 4 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Herr ordförande! När det gäller översynen av EU:s formskyddsregler väntas rådet anta en allmän riktlinje. Förslaget presenterades i november förra året och har till stor del förhandlats under det svenska ordförandeskapet.

Formskyddet skyddar en produkts utseende och form, alltså själva designen. Det hindrar andra från att tillverka, sälja eller importera kopior

av formgivningen. Skyddet uppkommer genom registrering hos Patent- och registreringsverket och gäller i högst 25 år. Ett liknande system finns också på EU-nivå, där registrering sker hos EU:s varumärkesmyndighet.

Detta är i stora delar en teknisk översyn av både de nationella och de EU-gemensamma systemen. Syftet är att göra regelverket mer modernt och tillgängligt för enskilda formgivare, små och medelstora företag samt designintensiva branscher. Det ska bli enklare att registrera formgivningar genom att förfarandena görs mer enhetliga och anpassas till skyddet på EU-nivå för gemenskapsformgivningar. Vidare öppnar översynen för att även formgivningar som återges digitalt kan skyddas.

För svensk del har den centrala frågan i förhandlingarna varit den om skydd för reservdelar, vilket är viktigt för den svenska fordonsindustrin. I dag är det upp till medlemsstaterna att bestämma om sådana kan skyddas nationellt. Förslaget innebär en harmonisering där reservdelar ska kunna skyddas som formgivningar. Andra aktörer får dock tillverka och sälja kopior av dessa om det tydligt informeras om produkternas ursprung. En övergångsperiod på tio år föreslås också för redan registrerade reservdelar.

Här har vi lyckats hålla den med näringsutskottet förankrade ståndpunkten att förslaget inte ska leda till ett svagare skydd för reservdelar än vad som föreslagits av EU-kommissionen. Mot den bakgrunden avser vi att ställa oss bakom förslaget till allmän riktlinje.

Anf. 5 ÅSA ERIKSSON (S):

Tack för föredragningen! Jag ska inte anmäla någon avvikande ståndpunkt, utan jag är bara nyfiken. Finns det diskussioner här om förändringar när det gäller AI-genererad design och formskydd? Vi har nämligen en lagstiftning där det måste vara en fysisk person som står för upphovsrätten, men nu ser vi AI-genererad design. Jag undrar om det har varit med i diskussionen.

Anf. 6 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag tänkte på samma sak som Åsa tog upp. Vi har anmält en avvikande ståndpunkt tidigare – och jag kommer att anmäla den även nu – om att vi anser att det är viktigt att ha med digitaliseringens effekter, inte minst när det gäller möjligheter som följer av den tekniska utvecklingen, exempelvis med 3D-skrivare. Vi tycker att detta ska beaktas i högre grad än vad som är aktuellt i det nuvarande förslaget, där det inte nämns.

Anf. 7 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Tack för redovisningen, statssekreteraren! Min fråga är väl följande: Vi socialdemokrater menar att Sverige bör verka för ett starkare skydd för reservdelar än det som finns i detta kompromissförslag, och vår bild är att det tidigare var även regeringens linje. Vad är det som gör att man inte håller fast vid att det behöver vara ett starkare skydd för reservdelar än det som finns här? Det är ju viktigt för svensk innovationskraft.

Anf. 8 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Tack för mycket bra och spännande frågor.

Först och främst: Vad gäller AI-genererade verk är det med tanke på den otroligt snabba digitala utvecklingen synnerligen spännande att se hur detta kommer att te sig framöver. Såvitt jag förstår – jag ska strax överlämna ordet till min kollega på den punkten – är det än så länge en fysisk person som står bakom. Det är alltså en utveckling som vi absolut får fortsätta att följa, men jag ska som sagt överlämna till min kollega vad gäller diskussionen i övrigt.

Digitaliseringseffekterna i övrigt, vad gäller 3D-skrivare och så vidare, är också en del i denna fortsatta utveckling och absolut också viktigt. Även det ska min kollega få ta sig an.

Vad gäller möjligheterna att få ett starkare skydd är detta naturligtvis en förhandling. Vi upplever trots allt att det är så här långt som det har gått att nå med skyddet för reservdelar. Det är alltid fråga om förhandling och kompromiss, och det har inte varit helt okomplicerat. Vi anser dock att det är rimligt att ställa sig bakom förslaget till allmän inriktning.

Anf. 9 Ämnesrådet LOUISE PETRELIUS:

Hej allihop! Diskussionerna om AI-genererade verk har såklart varit uppe, men det är som sagt en fysisk person som ska lämna in sin designansökan. Det är den som prövas. Om man sedan tar hjälp av den typen av teknik har man rätt att göra det, men det är personen som registrerar och får formskyddet. Detta är dessutom lagstiftning som ska vara teknikneutral; vi ser ju en ständig utveckling, och lagstiftningen måste hålla över tid.

En formgivare kan alltså söka skydd för 3D-printade utskrifter med mera. Jag tror att jag därmed egentligen har svarat på frågan om 3D. Det går att registrera, och det finns med. Vi menar alltså att lagstiftningen håller för den utveckling vi nu ser. Man kan söka skydd baserat på den.

Anf. 10 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Tack för svaret, statssekreteraren, men du lyckades nog inte övertyga oss gällande varför regeringen nöjer sig med kompromissförslaget – varför man inte fortsätter att driva på för ett starkare skydd för reservdelar när det är så pass viktigt för svensk innovationskraft och svenska företag. Vi socialdemokrater står därför kvar vid vår avvikande ståndpunkt; vi tycker inte att Sverige borde vara berett att anta den allmänna riktlinjen. I stället borde man driva på för ett starkare skydd för reservdelar.

Anf. 11 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag var lite försiktig och väntade in Socialdemokraternas avvikande ståndpunkt, som lyftes i näringsutskottet i går. Jag ansluter mig till Socialdemokraternas avvikande ståndpunkt men lägger till att jag ändå tycker att det är viktigt att prioritera digitaliseringens effekter. Det har även intresseorganisationerna lyft fram, och jag vet inte hur pass involverade de har varit.

Anf. 12 ÅSA ERIKSSON (S):

Jag vill förtydliga att jag självklart står bakom Socialdemokraternas ståndpunkt, om någon nu uppfattade någonting annat.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:
Årligt talat svävade vi nog aldrig i någon större ovisshet!

Anf. 14 ÅSA ERIKSSON (S):
Nej, men jag har fått propåer om att det kanske var otydligt, så jag ville bara tydliggöra det.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:
Bra! Då har jag noterat att det finns en likalydande avvikande standpunkt från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, där Vänsterpartiet har ett ytterligare tillägg i enlighet med det Lorena Delgado Varas har framfört.
Då undrar jag om statssekreteraren har något att tillägga.

Anf. 16 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:
Nej, inget att tillägga för min del.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:
Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade standpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, som rör icke lagstiftande verksamhet – Förordningen om typgodkännande av motorfordon och motorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, med avseende på utsläpp och batteriers hållbarhet (Euro 7). Det är en riktlinjedebatt, och ansvarigt statsråd är Romina Pourmokhtari. Detta är ett beslutsärende.

Anf. 18 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:
Herr ordförande! EU-kommissionen lämnade den 10 november 2022 ett förslag till förordning om avgasutsläpp för vägfordon, slitageutsläpp från bromsar och däck samt batterihållbarhet, det så kallade Euro 7-förslaget.

På mötet i konkurrenskraftsrådet den 25 september förväntas beslut fattas om att anta en allmän riktlinje. Inför mötet har ordförandeskapet presenterat ett kompromissförslag som till stora delar bygger på det förslag som togs fram under det svenska ordförandeskapet. Under förhandlingen har regeringen verkat för förbättrad balans mellan behovet av utsläppsminskningar av luftföroreningar och kostnader för investeringar för att uppnå dessa.

För regeringen har det varit viktigt att fordonstillverkarnas insatser för att uppfylla kraven inte på ett oproportionerligt sätt undantränger insatser för att uppfylla koldioxidkraven genom ökad elektrifiering, vilket har en stark koppling till industrins konkurrenskraft. Regeringen har därför aktivt drivit och fått gehör för att det måste finnas en bättre koherens mellan Euro 7 och de nya koldioxidkraven för tunga fordon. Genom ansvarsfull koherens åstadkommer vi förutsättningar för att klara av våra klimatmål.

Exempel på ändringar som förbättrar koherensen jämfört med det ursprungliga förslaget och som regeringen har fått gehör för är senareläggning av ikraftträdandet, förenklingar av testmetoder och mer tydligt definierade testförhållanden samt lättnader i gränsvärden.

Sammantaget bedömer regeringen att det förslag som ordförandeskapet har presenterat inför rådsmötet är balanserat utifrån svenska intressen. Regeringen bedömer därför att Sverige kan ställa sig bakom den allmänna riktlinjen.

2023/24:2
22 september

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt. Ja, jag tittade särskilt på Jacob Risberg innan jag konstaterade detta!

Anf. 20 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Jag noterade bara att det fortfarande står att Sverige har klimatmål, så jag är faktiskt nöjd.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Det är bra! Då har vi kommit till dagordningspunkt 5, Uppföljning av slutsatserna från Europeiska rådets möten i mars och juni om den inre marknadens långsiktiga konkurrenskraft och produktivitet, mot bakgrund av kommissionens meddelanden *Inre marknaden 30 år* och *EU:s konkurrenskraft på lång sikt: konkurrenskraftskontrollernas roll vid utarbetandet av lagstiftningsförslag*. Ansvarigt statsråd är Ebba Busch, och detta är en diskussionspunkt.

Anf. 22 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Herr ordförande! De senaste decennierna har EU haft en svagare produktivitetsutveckling och tillväxt än andra stora ekonomier. För att kunna ställa om till ett konkurrenskraftigt grönt och digitalt samhälle och för att stärka vår motståndskraft och geopolitiska betydelse behöver vi inom EU starka och välmående företag.

Mot bland annat den bakgrunden var konkurrenskraft en av huvudprioriteringarna för det svenska ordförandeskapet. Det är en styrka att vi i riksdagen har en bred samsyn om betydelsen av detta. Inriktningen att konkurrenskraft skulle vara ett tema för ordförandeskapet lades som bekant fast redan under den förra regeringen.

Ordförandeskapsprioriteringen har burit frukt, och det är glädjande att kommissionen har lyssnat på våra argument. I meddelandena från i våras om långsiktig konkurrenskraft och att den inre marknaden fyller 30 år etableras en framåtblickande, väldefinierad och samordnad EU-ram för arbetet med att stärka konkurrenskraften.

Regeringen anser att strategin utgör en bra grund för det fortsatta arbetet med att stärka EU:s långsiktiga konkurrenskraft och att den sätter oss på en kurs mot ökad konkurrenskraft och en mer motståndskraftig ekonomi.

Meddelandet om långsiktig konkurrenskraft är upplagt efter nio drivkrafter som kommissionen betonar som viktiga för konkurrenskraften.

Som ett andra ben av strategin anges tillväxtfrämjande regelverk. Kommissionen menar att de kumulativa effekter som uppstår som resultat av ett stort antal regleringar behöver analyseras och kontrolleras på ett bättre sätt. Som ett led i detta föreslår kommissionen att en ny sorts konkurrenskraftskontroller ska införas för att kontrollera hur föreslagen

lagstiftning påverkar regelkostnader, internationell konkurrenskraft och innovationskapacitet.

Herr ordförande! Konkurrenskraftsrådet kommer att fokusera på den sista punkten om hur konkurrenskraftskontroller bör användas vid framtagandet av ny lagstiftning. Regeringen välkomnar det spanska ordförandeskapets fokus på uppföljningen av meddelandet om långsiktig konkurrenskraft och dess fokus på tillväxtfrämjande regelverk. En konkurrenskraftskontroll kan utgöra en viktig del av detta, om den formuleras väl och tillför nya element till politiken.

EU använder sedan länge konsekvensutredningar, men ändå uppstår nämnda konkurrenskraftsproblem. För att effektivt stärka konkurrenskraften behöver den nya konkurrenskraftskontrollen därför tillföra nya substantiella element utöver de analyser som redan ska utgöra en del av konsekvensutredningarna. Alla de nio drivkrafterna är viktiga att utgå från vid denna konkurrenskraftskontroll.

Så som erkänns i meddelandet om långsiktig konkurrenskraft är den kumulativa regelbördan ett betydande problem, inte minst för små och medelstora företag. Därför skulle ny kontroll av konkurrenskraften behöva tillämpas inte bara på enskilda lagstiftningsförslag utan också på strategiska planer och handlingsplaner som ofta omfattar flera olika fokuserade lagstiftningsförslag.

Anf. 23 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Jag tackar för dragningen.

När man försöker stärka just konkurrenskraft finns det alltid en risk att det sker på bekostnad av miljö- och klimatpolitiken. Vi känner det även i fråga om det här förslaget och vill därför anmäla avvikande ståndpunkt.

Man kan inte använda stärkt konkurrenskraft på ett sådant sätt att man väger starkare miljö- och klimatpolitik mot just EU:s konkurrenskraft. I det här förslaget känner vi att man gör det lite för mycket. Därför vill vi anmäla avvikande ståndpunkt när det gäller det.

Anf. 24 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag vill tacka statssekreterare Jevrell.

Jag tror att vi har haft den här diskussionen tidigare. Om man vill vända på det skulle man också kunna säga att hållbar tillväxt skapar konkurrenskraftiga företag – men det var en not i marginalen.

Jag och vi socialdemokrater har tidigare lyft upp att vi från svensk sida borde nämna också jämställdhet och jämlikhet i utgångspunkten för grundläggande värden. Om vi ska ha ökande tillväxt och mer hållbarhet behövs nämligen både män och kvinnor. Vi vet dessutom från forskning från bland annat OECD att ett samhälle med alltför stora klyftor har negativ inverkan på tillväxten.

Vi har inte hittills lyckats få med oss en majoritet här i EU-nämnden som är för att lägga in jämställdhet och jämlikhet. Men statssekreteraren får gärna kommentera varför det inte är självklart för Sverige att lägga till jämställdhet och jämlikhet.

Däremot har vi från tid till annan fått med en majoritet, faktiskt enighet, som är för att man i fråga om handel ska säga: rättvis handel. Därför testar jag här igen hur regeringen ställer sig den här gången till att lägga till ordet rättvis framför handel.

Anf. 25 LORENA DELGADO VARAS (V):

Vi har tidigare anmält avvikande meningar om bland annat handelsavtalen och hur man relaterar det till konkurrenskraft.

Vi undrar också över hur man skapar konkurrens. Är det via hållbart arbetsliv, hållbar miljö, hållbara samhällen? Sådana element måste finnas med. Detsamma gäller jämlikhet och jämställdhet. Det är något som vi saknar här.

Anf. 26 ANNA LASSES (C):

Ordet rättvis vill vi också gärna se.

Anf. 27 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Jag börjar med frågan om jämställdhet och jämlikhet. Ett av de fokusområden som finns med i meddelandet tar upp utbildning och färdigheter. I det ingår att öka kvinnors, ungas och tredjelandsmedborgares deltagande på arbetsmarknaden med mera. Vi menar att det är en så naturlig del av meddelandet att det inte behöver nämnas särskilt ytterligare.

Samma sak gäller hållbarhetsfrågor och ordet rättvis. Det är grundläggande fundamenta i arbetet med stärkt konkurrenskraft. Det är självklara förutsättningar att diversifiering och långsiktig hållbarhet är med, inte minst för våra svenska företag. Vi upplever alltså att den frågan tydligt finns med.

Jag vill verkligen poängtera att vi i Sverige är lyckligt lottade att vi har så fantastiska företag där hållbarheten står allra högst upp på agendan. Vi håller med om att det är en konkurrensfördel.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att det finns en avvikande ståndpunkt, från Miljöpartiet.

Anf. 29 LORENA DELGADO VARAS (V):

Vi har också en avvikande ståndpunkt. Jag vill lyfta fram de avvikande ståndpunkter vi har lyft upp tidigare och det jag har sagt tidigare.

Jag förstår att man kan relatera de meningar som man lyfte fram tidigare när det gäller utbildning, färdigheter och så vidare. Men det skadar inte att lägga extra fokus på vissa värderingsfrågor speciellt och klimat- och miljöfrågor. Det är viktigt i sådana här tider. Globalt är det problematiskt just nu; de frågorna ifrågasätts faktiskt.

Anf. 30 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag tackar statssekreterare Jevrell för svaret.

Det är det talade ordet som gäller här. Jag tycker ändå att statssekreteraren på sitt sätt lyfter fram åtminstone jämställdhets- och jämlikhetsfrågorna. Vi har testat förut och har då inte fått med oss EU-nämnden på att också skriva in det i ståndpunkten. Det är ledsamt, men jag hör vad statssekreteraren säger. Vi får följa upp på annat sätt hur Sverige driver jämställdhets- och jämlikhetsfrågorna i EU-samarbetet.

Däremot tänker jag vidhålla avvikande ståndpunkt när det gäller att sätta in att det ska stå rättvis handel. Det borde kunna gå. Det har som sagt

gått tidigare. Vi håller i den avvikande ståndpunkten när det gäller rättvis handel.

Anf. 31 ANNA LASSES (C):

Vi står också kvar vid att det ska stå rättvis. Det är ett starkt önskemål att det ordet ska vara med. Om det inte kommer med anmäler vi också avvikande ståndpunkt.

Anf. 32 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag vill bara tydliggöra att vi också har lyft upp rättvis handel tidigare.

Anf. 33 JACOB RISBERG (MP):

Jag kan såklart stödja den avvikande ståndpunkten vad gäller rättvis handel.

Anf. 34 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Vi har noterat detta.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Innan jag går in på beslutspunkten kan jag tillägga att jag på Cosacs ordförandemöte i Madrid i söndags och måndags under mina tilldelade 60 sekunder uppmärksammade just att den inre marknaden firar 30 år. Det är vad man hinner med på 60 sekunder.

Jag konstaterar att det finns en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet i enlighet med vad Jacob Risberg har framfört. Det finns en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet i enlighet med vad Lorena Delgado Varas har framfört.

Det finns också en samfällad avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet angående ordet rättvis.

Med det kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Anf. 36 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Jag får skylla på att jag fortfarande är lite ringrostig efter sommaren. Jag insåg plötsligt, när jag bläddrade igenom alla de femtioelva dokumenten från mina kollegor, att vi hade en avvikande ståndpunkt vad gäller Euro 7 i enlighet med det som har tagits upp i trafikutskottet tidigare.

Är det för sent att lägga till den i protokollet? Eller går det att göra?

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag måste ställa frågan till nämnden huruvida nämnden kan biträda förslaget från Miljöpartiet om att de får anmäla en avvikande ståndpunkt i enlighet med vad de har framfört i trafikutskottet under Euro 7.

Kan det vara nämndens beslut? Jag finner att det är så.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor där 6 a gäller Rapport från iberioamerikanska forumet för statliga konsumentskyddsorgan och 6 b gäller Aktuella lagstiftningsförslag och EU:s läkemedels-

lagstiftning ur ett industri- och konkurrenskraftsperspektiv. Det är en informationspunkt.

2023/24:2
22 september

Anf. 38 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Högnivåmötet på konsumentskyddsområdet, Ibero-American Forum of Governmental Consumer Protection Agencies, hölls i Madrid. Det är ett forum för erfarenhetsutbyte mellan konsumentskyddande myndigheter i Latinamerika, Spanien och Portugal. På mötet behandlades bland annat frågor om konsumentskydd i samband med e-handel. Vi ser fram emot att få ta del av informationen från det spanska ordförandeskapet om detta.

Likaledes har vi avseende den andra punkten egentligen ingen bakgrundsinformation och ser därför fram emot att ta del av den information som ges på mötet.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi tackar också statssekreterare Jevrell med medarbetare för dagens deltagande i EU-nämnden och önskar er en trevlig helg när den inträder.

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Justitieminister Gunnar Strömmer

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 juni 2023

Återrapport från informellt möte i rådet den 20–21 juli 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 28 september 2023

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Varmt välkommen, justitieminister Gunnar Strömmer! Finns det någonting att muntligen tillägga till de skriftliga återrapporterna?

Anf. 41 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Herr ordförande! Jag vill bara kort nämna det som ni redan känner till om det senaste RIF-rådet, som ägde rum i Luxemburg den 8–9 juni. Det var det sista möte där jag själv och Maria Malmer Stenergård var ordförande i rådet under det halvår som Sverige hade ordförandeskapet.

Jag skulle gärna vilja lyfta fram att ministrarna på inrikesdagen bland annat diskuterade läget i Schengenområdet och säkerhetsutmaningar i form av våldsbejakande extremism och terrorism.

Rådet gav också sitt stöd till inrättandet av en högnivågrupp för brottsbekämpande myndigheters tillgång till data.

Vi fick även en lägesrapport om konsekvenserna för den inre säkerheten med anledning av Rysslands angrepp mot Ukraina.

Under den rättsliga dagen, alltså dag två, antog rådet en rad allmänna riktlinjer på både straffrättens och civilrättens område. Allt detta får man nog sakligt sett säga var stora framgångar för det svenska ordförandeskapet. Utöver detta diskuterades utredning och lagföring av överträdelser av EU:s restriktiva åtgärder. En diskussion hölls också om avvägningar mellan effektiva utredningar och grundläggande rättigheter i kampen mot den organiserade brottsligheten.

Därutöver hänvisar jag med glädje till den skriftliga rapporten.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går vidare till dagordningspunkt 6 önskas det från nämnden information om varför dagordningspunkt 3, Förordningen om att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn, har strukits.

Anf. 43 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Herr ordförande! Ja, varför har den strukits? Det spanska ordförandeskapet, som äger processen, har meddelat att punkten kommer att strykas från RIF-dagordningen på det möte som sker i nästa vecka och att arbetet med denna lagstiftningsprodukt fortsätter på teknisk nivå.

Anf. 44 MATTIAS VEPSÄ (S):

Tack för svaret! Vi noterade detta i underlaget. Jag har en fråga, men vi vill också understryka vikten av att få en lagstiftning på plats. Vi är många som oroas över vad som händer om ett år – om vi står blinda. Det är fler än vi i det här rummet från olika delar av världen utanför som känner att denna process måste komma i mål.

Det var därför vi kände att det är viktigt att få rapporten, och vi vill bara understryka att Sverige har en roll att spela för att lagstiftningen ska komma på plats i de kommande förhandlingarna.

Hur agerar regeringen nu för att få processen i mål? Det var någonting som vi frågade under det svenska ordförandeskapet, och vi fick då den bestämda uppfattningen att det fanns en vilja från regeringen att få processen att landa i ett lagförslag. Men nu drar det ut på tiden. Vi närmar oss ett val, en ny kommission och en ny period, och vi får signalen om att om vi inte får detta på plats nu i oktober står vi utan lag. Det skulle inte vara bra.

Anf. 45 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag antar att när punkter stryks beror det oftast på att ordförandeskapet har problem med att få ihop länderna. Jag undrar därför om statsrådet har någon information att ge om vilka frågor det är som regeringen bedömer är problemet för ordförandeskapet. Vilka är stridsfrågorna mellan länderna? Vad är man mest oenig om? Hur ser majoritetsförhållandena ut? Vad tycker Tyskland och Frankrike, till exempel?

Anf. 46 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Herr ordförande! Tack för frågorna! Låt mig börja med Sveriges linje, och sedan kan jag komma in lite grann på hur man ska förstå det politiska landskapet bland medlemsländerna i detta.

Vår ingång har hela tiden varit att vi vill medverka till att det blir en lösning och att det blir ett beslut som innebär att brottsbekämpningen får effektivare verktyg när det gäller att komma åt problemet med sexuella övergrepp mot barn på nätet – lite förenklat. Det har varit vår utgångspunkt, och det fortsätter att vara vår utgångspunkt.

Sedan finns det en diskussion – och den är alla väl bekanta med – om hur detta ska utformas på ett rättssäkert sätt. En fråga som ligger i botten är närmast teknisk, det vill säga vilka verktyg man ska använda för att åstadkomma det man vill åstadkomma här. Och hur träffsäkra är dessa verktyg?

Vi kom till justitiekommittén med regeringens linje i förra veckan. Det är ju lite överspelat eftersom det inte blir skarpt läge i frågan. Vi får se vilka förslag som det spanska ordförandeskapet kommer tillbaka med, men vår utgångspunkt har varit att verka för att vi förverkligar detta. Vi har också pekat på ett antal rättssäkerhetsfrågor, som väl egentligen handlar om tillämpningsområdet. Det gäller då omfånget, alltså vilken typ av material man ska kunna leta efter och i vilka kanaler man ska kunna göra det.

Egentligen spiller detta över till den andra frågan, och det är den som är diskussionen mellan medlemsländerna och kommissionen. Det är klart att det finns olika grader av både kompromisslöst ja till kommissionens ursprungliga linje och länder som kommer från en mer kompromisslös nej-linje.

Mitt intryck är att detta ändå är en process där många vill medverka till att försöka hitta en balanserad lagstiftningsprodukt som så många som möjligt kan sluta upp bakom. Jag uppfattar att den diskussion vi har i Sverige egentligen återspeglas i alla medlemsländer. Alla sliter just med

frågan om hur man kan förverkliga det som är så oerhört angeläget i detta och samtidigt garantera en hög grad av rättssäkerhet.

Vi vill vara en konstruktiv part i diskussionen, och jag uppfattar att vi har goda förutsättningar att vara det. Jag vill egentligen inte gå in på vad enskilda länder har för ståndpunkter. Det kan också variera över tid. Jag tror att ju djupare ned i den konkreta materian processen kommer, desto mer blir det att slita mer för alla.

Min förhoppning är att processen ska kunna föras framåt på ett bra sätt. Detta kom nu upp på ett extra möte som låg utanför den ordinarie möteskalendern, och det kommer att finnas fler tillfällen redan under hösten att behandla frågorna. Vi kommer att komma tillbaka till både justitieutskottet och EU-nämnden när det finns något ytterligare konkret att ta ställning till.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Det är precis som justitieministern säger: När det väl finns någonting att behandla på rådet återkommer också regeringssidan.

Anf. 48 LORENA DELGADO VARAS (V):

Bara för att säkerställa det hela: Kommer frågan, oavsett vad som händer, att komma tillbaka till EU-nämnden vid ett senare tillfälle, som det ser ut nu?

Anf. 49 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Det korta svaret är ja. Skälet till att vi nu pratar med ganska breda penseldrag här är att det inte finns något ärende att ta ställning till i dag eftersom det inte kommer att komma upp. Men så snart det kommer upp på ett ministerråd kommer frågan att komma både till justitieutskottet och hit.

Anf. 50 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag har en fråga i sak. Socialdemokraterna tog upp att det skulle kunna bli katastrof om man inte kommer fram till någonting i oktober. Men i teorin skulle väl kommissionen kunna förlänga den tillfälliga reglering som finns i dag? Den fanns det ju stöd för tidigare, så det skulle väl kunna finnas stöd för den fortfarande. Skulle det kunna vara en lösning om länderna inte kommer överens om något konkret förslag nu under hösten?

Anf. 51 MATTIAS VEPSÄ (S):

Det stämmer säkert. Vår position är att vi tror att regeringen gör klokt i att ha en öppen linje med sig, utifrån de diskussioner som har förts och givetvis med respekt för den parlamentariska situation vi har. Men den diskussionen kanske man ska lämna till de kommande förhandlingarna så att man får en skarp lagstiftning som kan vara så skarp som möjligt. Med respekt för den balansdiskussion som jag uppfattar att regeringen har med sig här tänker vi så.

Anf. 52 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Vår utgångspunkt är att vi vill försöka gå från en frivillig till en tvingande ordning. Sedan är frågan bara hur den där ordningen ska utformas på ett balanserat sätt.

Med det sagt uppfattar jag att detta är en av alla de frågor som ligger på bordet. Även om man skulle gå över till en tvingande ordning kan man ju fråga sig: När kommer den att kunna finnas på plats? Kommer det att uppstå glapp mellan en frivillig ordning och en tvingande ordning?

På det sättet kan man säga att den frivilliga regleringen – om jag uttrycker mig så – är med som en pusselbit i hela diskussionen. Det förändrar inte vår utgångspunkt att vilja hitta en lösning på det hela, men den frågan finns med ur flera olika synvinklar eller i flera olika möjliga lägen.

Jag tror som sagt att man utan att överdriva kan säga att detta är en av de mer komplexa rättsakter vi har haft att hantera under lång tid. Det gör att vi gör klokt i att komma tillbaka när vi har någonting riktigt konkret att sätta tänderna i, och då ska vi göra det gemensamt med både justitiekottet och EU-nämnden.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den av det spanska ordförandeskapet på dagordningen strukna punkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Samarbete med Latinamerika för att bekämpa den organiserade brottsligheten och narkotikahandeln. Det är en beslutspunkt.

Anf. 54 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Herr ordförande! Det här är den ursprungliga orsaken till att vi har ett extra möte nästa vecka – det spanska ordförandeskapets stora engagemang för att fördjupa samspelet mellan Europa och EU å den ena sidan och Latinamerika å den andra. Det gäller i synnerhet på brottsbekämpningens och narkotikahandeln område.

I samband med RIF-mötet ska inrikesministrar inom EU och från 13 latinamerikanska länder träffas för att diskutera frågor om inre säkerhet. Punkten står som en lägesrapport på RIF-dagordningen men kommer att diskuteras under lunchen. Särskilt fokus under diskussionen är på organiserad brottslighet och narkotika. EU och de så kallade Clasiländerna står inför gemensamma utmaningar. Våra medlemmar och samhällen hotas av den grova organiserade brottsligheten. Utöver narkotikasmuggling handlar det exempelvis om våldsbrott, handel med illegala vapen, cyberbrott, människohandel och miljöbrott.

Mötet sker inom det så kallade Clasisamarbetet. Clasi står för the Latin-American Internal Security Committee. I samband med diskussionen planeras ministrarna också ställa sig bakom en gemensam deklaration. I denna deklaration ställer sig EU och Clasiländerna bakom den gemensamma problembilden och de utmaningar som kriminaliteten och våldet medför.

I deklarationen förbinder sig länderna att stärka samarbetet på politisk, strategisk och operationell nivå för att möta de gemensamma utmaningar som den transnationella kriminaliteten och våldet medför. Länderna ska

arbeta inom Empactstrukturen, utveckla gemensamma hotbildsanalyser och genomföra gemensamma operationer och andra åtgärder.

För svensk del är det särskilt glädjande att det spanska ordförandeskapet har fört in skrivningar också om kvinnors aktiva roll i organiserad brottslighet och förståelse för den ofta ganska underdiskuterade dimensionen av den här brottsligheten och därmed också för brottsbekämpningen. Det är frågor som vi lyfte upp vid flera tillfällen under det svenska ordförandeskapet.

Dessutom välkomnar regeringen utkastet till deklaration liksom det spanska ordförandeskapets prioritering av organiserad brottslighet och narkotika. Samarbetet med Latinamerika är viktigt i båda dessa avseenden. Regeringen stöder det spanska ordförandeskapets föreslagna ansats att det utvecklade samarbetet mellan EU och Latinamerika samordnas och genomförs inom ramen för Empactsamarbetet och motsvarigheten inom Clasi.

Anf. 55 MATTIAS VEPSÄ (S):

Tack för informationen och den lite mer fördjupade ingången från regeringen! Jag delar verkligen uppfattningen att vi i de utkast som vi har fått ta del av kan notera att de har en bredare satsning, både brottsbekämpande och demokratistärkande – att stärka myndigheterna och det civila samhällets roll i att komma åt trafficking, våld mot kvinnor och den delen som justitieministern lyfter.

Som jag förstår det har Clasisamarbetet vuxit ganska kraftigt den senaste tiden. Fler länder kommer med, vilket är att välkomna eftersom en väldigt stor del av narkotikasmugglingen kommer från de här länderna. Hur ser ministern och regeringen på att fler har kommit in? Finns det fler länder som borde in, eller har man kunnat utveckla ett bra samarbete på så här kort tid? Vilken effekt får det på Sverige, de svenska hamnarna och tullarna? Vi har ju fått rapporter från svenska hamnar, bland annat Helsingborg, att importen av narkotika ökar dramatiskt. Pågår diskussioner om möjligheter i det här samarbetet? Jag skulle vilja ha lite mer information om det.

En sista fundering – man får ju feeling; det är fredag. Så innan chipsen i kväll tänker jag att vi kan resonera lite grann om biståndets roll här. Detta är ju en region med stor fattigdom och en tillbakagång för de demokratiska strukturerna. Samtidigt pågår det också en internationell trend att se över biståndet och dra ned biståndsam ambitionerna. Har regeringen funderat på det? Pågår det diskussioner om att stärka det civila samhällets nyckelroll i brottsbekämpning, alltså att se båda delarna – både de brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheternas roll men också det civila samhället? Här kan man direkt koppla till småbönders roll i odlingen av koka till exempel och frågan om att kunna välja en annan väg. Det är ju en enormt stor utmaning i många av de här länderna.

Anf. 56 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag delar den socialdemokratiska ledamotens beskrivning.

En sak som jag funderade på när man nämnde de gemensamma operationerna är att vissa länder i Latinamerika ju har väldigt dramatiska sätt att hantera kriminaliteten, där väldigt många oskyldiga fångslas just nu. Det är en enorm rättsosäkerhet, och jag har också hört europeiska

parlamentariker ta till sig detta som en lösning på kriminaliteten här i Europa. Om man nu ska samarbeta i de här frågorna, vilket jag tycker är superbra, tänker jag att det är enormt viktigt att man ändå tillför just rättssäkerhetsaspekten till de länder där det råder stor rättsosäkerhet.

I El Salvador fängslas nu väldigt många oskyldiga ungdomar, och jag tänker att det kommer att bli ett stort problem om fem tio år när de kommer ut i samhället efter att ha delat dessa enorma trånga faciliteter med kriminella. Det kommer att bli en stor backlash. Detta är verkligen någonting som vi måste komma till stånd med, och där kan europeiska länder faktiskt stötta den demokratiska utvecklingen i dessa länder.

Anf. 57 JACOB RISBERG (MP):

I princip togs mina frågor och inskick upp även från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Det är just det här med arbetet med reformagendan. Vi har fått signaler om att man eventuellt skär ned ganska kraftigt i just dessa länder. Vi har ju en lång, lång tradition av att stödja det oberoende rättsväsendet i många av de här länderna. Det gäller både domstolsväsendet, åklagarämbeten och civilsamhällena, och det är otroligt viktigt att vi fortsätter att stötta dem. Det märker vi.

Anf. 58 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Om jag ska försöka att sortera upp det här lite så kan man väl säga att det är en öppen fråga i vad mån ytterligare länder ska ingå. Jag ser inte att Sverige stänger dörren åt något håll. Det är redan 13 latinamerikanska länder som ingår i det här samarbetet. Givet de rätt underutvecklade relationerna inte bara mellan EU och de här länderna när det gäller brottsbekämpning utan också mellan Sverige och de här länderna när det gäller brottsbekämpning tycker jag att redan det faktum att vi nu får tillgång till dessa 13 länder genom EU-samarbetet är ett väldigt stort steg framåt. Om man ser på vilka länder som är med är det också flera av de länder som står för en betydande andel av narkotikaleveranserna till vår del av världen.

Mycket här i världen är en fråga om tajmning, som det heter. Att Spanien har ett långsiktigt engagemang i relation till Latinamerika är välkänt och har historiska och andra förklaringar, och att de nu för upp detta är naturligt på det sättet. Men det är också väldigt bra tajmat för väldigt många andra, inklusive Sverige, eftersom vi ser att narkotikan fortsätter att vara en av de huvudsakliga intäktskällorna för den grova och organiserade brottsligheten. De uppgörelser vi ser inte minst på senare tid inom de kriminella nätverken handlar i hög grad om narkotika, och vi ser trycket öka även mot svenska hamnar. Mattias Vepsä nämnde Helsingborg, och jag ska besöka hamnen i Helsingborg i början av oktober just av det skälet.

Jag tycker också att Sverige har ett starkt intresse av att närma sig ett antal EU-länder som kanske mer än andra har samma problematik och arbetar väldigt mycket med Latinamerika när det gäller relationer och inflöde av narkotika till hamnar. Vi för nära diskussioner med Nederländerna, Belgien, Spanien och Frankrike som i hög grad ligger lite före oss i kurvan, både på ett negativt sätt och kanske när det gäller metodik att möta den här problematiken.

Vad gäller rättssäkerhetsaspekterna vill jag börja med att säga att min utgångspunkt är att vi i EU kan ha ganska mycket att lära av de latinamerikanska länderna när det gäller brottsbekämpningen. Det här är också länder av väldigt olika karaktär, och man kan säga att rättssäkerhets- och människorättsproblematiken ser olika ut i olika länder. En del har relativt hög grad av rättssäkerhet och en relativt stor respekt för mänskliga rättigheter; andra har det i lägre grad. Precis som vi kan lära oss väldigt mycket av länder som till exempel Italien när det gäller bekämpande av maffia – länder som har varit före oss i kurvan – är det ändå min ansats att vi möter de här länderna för att vi ska kunna ta intryck och lära oss av deras erfarenheter av att bekämpa en grov organiserad brottslighet med förfärliga konsekvenser för öppna och fria samhällen.

Med det sagt är naturligtvis rättssäkerhet och respekt för mänskliga rättigheter ett avgörande ingångsvärde i det här samspelet. Europa och Sverige ska naturligtvis inte medverka till ett samspel som på något sätt underminerar rättssäkerhet och mänskliga rättigheter. Tvärtom kanske det snarare kan vara ett samarbete som i bästa fall bidrar till att främja en ökad respekt för mänskliga rättigheter och en högre grad av rättssäkerhet också i flera av de här länderna.

Att under mitt första år ha fått hänvisa och säga att det där får ni ta med Moderaternas partisekreterare har många gånger känts väldigt skönt. Vad gäller biståndsfrågorna – dem får vi som sagt ta på fredagskontot – får jag säga att dem får ni ta med biståndsministern.

Om jag ska svara på ett allmänt plan är det naturligtvis så att Sverige även i ett läge där vi har stramat åt våra biståndsramar och i ett läge där vi exempelvis på grund av en storkonflikt, ett krig, i vårt närområde prioriterar om resurser fortfarande är en av världens i särklass största biståndsgivare också i den här delen av världen. Det är också klart att det arbetet ska vara inriktat på att stärka mänskliga rättigheter, stärka civilsamhället, stärka demokratiska institutioner och så vidare.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8 b, Inre säkerhet. Det är en lägesrapport, alltså en informationspunkt.

Anf. 60 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Herr ordförande! Det här gäller konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Det känns viktigt att återkommande få belysa de frågorna i EU-nämnden.

Som ni vet har EU vidtagit en rad åtgärder för att hantera de hot mot den inre säkerheten som Rysslands aggression mot Ukraina medför. Åtgärderna omfattar samarbete till stöd för både Ukraina och Moldavien, och den här punkten på dagordningen är helt enkelt en uppdatering om vad som görs på de olika fronterna.

Olika EU-byråer, framför allt Europol, Frontex och Eurojust, samarbetar med Ukraina och Moldavien. Fokus i Ukraina ligger på att förhindra spridning av vapen, bevaka de yttre gränserna, övervaka utvecklingen gällande våldsbejakande utländska stridande som kan utgöra extremist- eller terroristhot, samla in bevis för krigsförbrytelser, motverka

hot mot civilbefolkningen, motverka desinformation och skydda kritisk infrastruktur.

Vad gäller vapensmuggling är det en fråga som det särskilt fokuseras på. EU har tagit fram en lista över åtgärder för att förhindra vapensmuggling, som innehåller både förebyggande åtgärder, operativt samarbete och uppbyggande av kapacitet. Det är glädjande att Ukraina nyligen har inrättat ett nationellt vapenregister och att de kommer att inrätta en nationell kontaktpunkt för skjutvapen.

Rådet förväntas också informeras om vad som görs för att stödja Moldavien. Här är arbetet i EU:s stödcentrum för inre säkerhet och gränsförvaltning i Moldavien viktigt. Arbetet fokuserar bland annat på vapensmuggling, människosmuggling, människohandel, hybrida hot och återvinning av tillgångar.

EU har även civila krishanteringsinsatser i Ukraina och Moldavien inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. De arbetar med frågorna kopplade till initiativen på det inre säkerhetsområdet.

Regeringen verkade under det svenska EU-ordförandeskapet för att stärka samverkan mellan den inre och yttre säkerheten. Det är ett arbete som behöver fortsätta. Vid sidan av de omfattande sanktionerna mot Ryssland beslutade EU den 28 april i år om att inrätta en särskild sanktionsregim för att motverka ryska destabiliseringsförsök i Moldavien, en fråga som är utomordentligt aktuell i ljuset av kommande allmänna val där.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Den avslutande dagordningspunkten 9 är Övriga frågor, om andra konferensen om gränssäkerhet mellan EU och arabländerna, som ska hållas i Porto den 15–16 november i år.

Anf. 62 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Under den här punkten kommer ministrarna att få information om den andra gränssäkerhetskonferensen som ska äga rum i Portugal i mitten av november. Jag ber att få hänvisa till det skriftliga underlaget för den händelse någon vill fördjupa sig i frågan.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Då har vi kommit till vägs ände när det gäller vårt möte med justitieministern. Som det har noterats under överläggningen är det fredag, och med det vill vi önska en trevlig helg när den inträder för justitieministern med medarbetare!

Anf. 64 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M):

Tusen tack och detsamma!

2023/24:2
22 september

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Maria Malmer Stenergard

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 juni 2023

Återrapport från informellt möte i rådet den 20–21 juli 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 28 september 2023

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsrådet Maria Malmer Stenergard med medarbetare varmt välkomna till dagens EU-nämnd.

Vi börjar med återrapporterna. Finns det något att muntligen lägga till det skriftliga?

Anf. 66 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Nej, jag skulle säga att det inte gör det. Jag hänvisar till det skriftliga.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Då går vi in på dagordningspunkt 4, Migrations- och asylpakten. Det är en lägesrapport, en diskussionspunkt.

Anf. 68 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Under denna dagordningspunkt förväntas ordförandeskapet lämna en så kallad lägesrapport om de interna aspekterna av migrationsfrågorna och informera om pågående förhandlingar.

Som ni redan känner till har rådet och Europaparlamentet tidigare enats om en färdplan med målsättningen att asyrrättsakterna och det reviderade återvändandenedirektivet ska vara färdigförhandlade till våren 2024, det vill säga innan parlamentets och kommissionens mandatperioder löper ut. Tiden börjar alltså bli mycket knapp, och det spanska ordförandeskapet arbetar intensivt för att nå i mål.

Merparten av asyrrättsakterna är nu föremål för förhandlingar med Europaparlamentet. Förhandlingarna om den reviderade Eurodacförordningen har pågått sedan december 2022 och har kommit längst. Förhandlingarna om screeningförordningen och asylprocedurförordningen har pågått sedan april i år. Och förhandlingarna om asyl- och migrationshanteringsförordningen påbörjades före sommaruppehållet.

I somras pågick även intensiva förhandlingar i rådet om förslaget till krishanteringsförordning. Det spanska ordförandeskapet drev på med förhoppning om att nå en allmän inriktning i juli. Men flera medlemsstater var inte beredda att stödja förslaget då. Ordförandeskapet har meddelat att man ska återkomma med ett nytt kompromissförslag med ambitionen att nå en överenskommelse i rådet nu i september.

Parlamentet är mycket missnöjt med att det dröjer för rådet att komma överens. I förrgår meddelade man därför att man pausar förhandlingarna om Eurodac- och screeningförordningarna på politisk nivå för att sätta

press på rådet. Men förhandlingsarbetet kommer att fortsätta på så kallad teknisk nivå.

När det gäller förslaget till reviderat återvändandedirektiv, som presenterades redan 2018, är det i stället rådet som otåligt väntar på att parlamentet ska anta sin position så att trepartsmöten kan inledas.

På området laglig migration har trepartsmöten inletts om förslaget till reviderat direktiv om ett kombinerat tillstånd för arbete. När det gäller förslaget till reviderat direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning har rådet ännu inte enats om en allmän riktlinje. Däremot har parlamentet antagit sin position.

Snabbare har det gått med förslaget till förordning om digitalisering av viseringsförfarandet. Som jag har informerat om tidigare antog rådet en allmän riktlinje för förslaget i mars i år, och strax innan vi rundade av det svenska ordförandeskapet i juni kunde även en överenskommelse nås med parlamentet.

På rådsmötet förväntar jag mig att vi får en uppdatering om den senaste utvecklingen när det gäller förhandlingarna om de olika rättsakterna.

Det spanska ordförandeskapet har tidigare meddelat att den här dagordningspunkten är en informationspunkt, men flera medlemsstater har nu framfört önskemål om att det även ska hållas en diskussion, inte minst i ljuset av situationen på Lampedusa i Italien.

För det fall det blir en sådan skulle jag vilja framhålla att vi från svensk sida stöder en fortsatt process i enlighet med den färdplan som rådet och Europaparlamentet har ställt sig bakom. Detta gäller förstås givet att svenska ståndpunkter även fortsatt beaktas.

Anf. 69 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Vad jag förstår har detta ännu inte diskuterats på nytt i utskottet, och det finns ingen ny svensk ståndpunkt. Därför kommer jag bara att hänvisa till tidigare avvikande ståndpunkt som vi har haft i den här frågan. Vi är kraftigt skeptiska till hur detta direktiv utformas.

Anf. 70 ANNA LASSES (C):

Jag ska vara väldigt kortfattad. Vi vill naturligtvis också hänvisa till de två avvikande ståndpunkter som vi hade förut.

Anf. 71 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag vill också lyfta fram tidigare avvikande ståndpunkter. Vi är helt emot den migrationspakt som nu diskuteras och ser med oro på Sveriges diskussion om detta.

Anf. 72 ÅSA ERIKSSON (S):

Vi förväntar oss förstås att ministern återkommer och förankrar ändringar i ståndpunkten om det skulle hända något nytt. Annars kan vi inte säga något annat än vad vi har gjort tidigare.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Som jag uppfattar det har statsrådet hänvisat till tidigare, så att säga, ståndpunkt som har intagits av regeringen. Då har det från Miljöpartiet,

Centerpartiet och Vänsterpartiet anmälts tidigare avvikande ståndpunkter i förhållande till den ståndpunkten. Så har jag uppfattat läget.

Anf. 74 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Jag vill bara bekräfta att vi naturligtvis återkommer om det skulle röra på sig och om det skulle behöva förankras en ny ståndpunkt. Det sa jag också i utskottet i går.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Utmärkt! Riksdagen är alltid beredd att i så fall lyssna på det.

Jag konstaterar att det finns avvikande uppfattningar från Miljöpartiet, Centerpartiet och Vänsterpartiet i enlighet med tidigare avvikande ståndpunkter. I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då är det dagordningspunkt 7, Asyl och migration: den yttre dimensionen. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 76 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Under diskussionspunkten om den externa dimensionen av migrationsfrågorna förväntar vi oss en presentation från kommissionen av läget utmed migrationsrutterna till EU. Den fortsatta ökningen av den irreguljära migrationen till EU under 2023, särskilt utmed den centrala Medelhavsrutten, understryker behovet av fortsatt diskussion om gemensamma åtgärder. Det gäller särskilt uppföljning av Europeiska rådets slutsatser från den 9 februari i år och genomförandet av handlingsplanerna för de främsta migrationsrutterna, som kommissionen har lagt fram under det senaste året.

Det spanska ordförandeskapet har avisat ett kommande bakgrundspapper om aktuella utmaningar och behov kopplat till migrationsrutterna. Den ansträngda situationen på Lampedusa i Italien och kommissionens tiopunktsprogram, som nyligen presenterats, gör att fokus väntas ligga på den centrala Medelhavsrutten och EU:s arbete för att hantera situationen i Tunisien.

Jag välkomnar att det spanska ordförandeskapet fortsätter att driva på för genomförande av kommissionens handlingsplaner i rådet, något som även vi lade stor vikt vid under vårt ordförandeskap. Regeringen vill ha samordnade insatser och budskap från EU och medlemsstaterna. Det är också viktigt att alla arbetar utifrån en whole-of-government-ansats.

Regeringen kommer att fortsätta att understryka vikten av ett strategiskt och långsiktigt arbete med ursprungsländer, transitländer och stora mottagarländer. För att förebygga den irreguljära migrationen till EU måste vi stärka de här ländernas kapacitet att själva hantera alla olika aspekter av migration. För oss är arbetet med att åstadkomma ett fungerande återvändande särskilt viktigt. Arbetet i den externa dimensionen är också ett nödvändigt komplement till de pågående förhandlingarna om de olika rättsakterna i migrations- och asylpakten.

Anf. 77 ANNA LASSES (C):

Jag tackar för redovisningen. Jag har två frågor, eftersom denna ståndpunkt är ganska allmänt hållen.

Den första frågan är om den svenska ståndpunkten innebär ett godkännande av att bygga stängsel med EU-medel vid EU:s yttre gräns.

Den andra frågan är kanske lite mer av retorisk karaktär, för jag misstänker att jag vet svaret. Innebär den svenska ståndpunkten ett ja till villkorat bistånd till tredjeland – bistånd mot att de minskar migrationsflöden och tar emot sina medborgare som fått avslag?

Anf. 78 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Vi kan återigen hänvisa till tidigare avvikande ståndpunkt vad gäller den här frågan och framför allt lyfta fram att samarbete med tredjeland aldrig får leda till kränkningar av mänskliga rättigheter. Avtalet har ju fått en hel del kritik, bland annat när det gäller det som sker i Tunisien.

Jag vill också trycka på precis det som Anna Lasses sa. EU ska inte använda ekonomiskt stöd eller bistånd som påtryckningsmedel för att påverka hur tredjeländer hanterar migrationsfrågor. Bistånd ska i stället användas för fattigdomsbekämpning och för att bland annat nå målen i Agenda 2030.

Anf. 79 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag håller med både Centerpartiet och Miljöpartiet i detta.

Sedan hör jag att man inte pratar om hur man skulle kunna skapa fler lagliga vägar, vilket såklart skulle innebära att fler skulle kunna söka asyl, vilket är en rättighet, utan att utsättas för både smugglare och döden i Medelhavet.

Jag vill också påpeka att det just nu händer väldigt mycket i och med klimatkrisen i länderna runt Medelhavet. Det är ytterligare en aspekt som gör det väldigt osäkert för flyktingar att nå Europa. Vi har haft både översvämningar och jordbävningar. Vem vet hur många flyktingar som har dött i detta?

Anf. 80 KADIR KASIRGA (S):

Herr ordförande! Tack för dragningen, statsrådet! Detta är en diskussionsfråga. Statsrådet har nämnt Lampedusa två gånger – även i det föregående ärendet. Som de tidigare ledamöterna har nämnt har två länder i Nordafrika drabbats av stora naturkatastrofer. Det är Tunisien och Libyen.

Sedan har vi situationen på Lampedusa. Det är väldigt många flyktingar som inom kort tid har tagit sig till Europa.

EU har fortfarande avtal med både Libyen och Tunisien för att hindra de utvandringar som sker från Nordafrika.

Jag tänker på naturkatastroferna och det som nu sker i de båda länderna, på situationen på Lampedusa och på asylpakten och allt detta. Finns det någon mer information som statsrådet skulle kunna delge nämnden? Vad är orsaken till den stora flykt som nu sker till Lampedusa? Det är över 7 000 migranter. Utifrån asylpakten och det man pratar om i Europa, att man ska vara solidarisk med varandra, undrar jag: Vad tänker regeringen göra för att helt enkelt hjälpa Italien att hantera denna situation?

Anf. 81 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Jag tackar för frågorna. Jag börjar med Anna Lasses frågor.

När det gäller stängsel är det ytterst en fråga för kommissionen att prioritera var man väljer att lägga budgetmedel. Jag uppfattar inte att den diskussionen är uppe just nu, men det utesluter naturligtvis inte att olika företrädare för olika länder kommer att lyfta upp detta. Men det är som sagt primärt en fråga för kommissionen, även om det naturligtvis är en gemensam angelägenhet att säkerställa att vi har kontroll vid våra yttre gränser.

När det gäller frågan om villkorat bistånd menar vi att vi måste använda alla möjliga verktyg. Regeringen menar, vilket vi också framhåller på nationell nivå, att det bör finnas möjlighet – och att man bör använda sig av den möjligheten – att även dra in vissa former av bistånd i det fall länder inte samarbetar med exempelvis Sverige när det gäller att exempelvis återta sina egna medborgare, vilket är en folkrättslig skyldighet.

Då arbetar denna regering mycket målmedvetet och med den berömda whole-of-government approach. Det är något som vi måste göra även på EU-nivå, menar vi. Och vi har drivit på för det under ordförandeskapet. Det innebär att man använder alla möjliga sätt att samarbeta men också utöva påtryckningar på länder för att få till stånd ett bättre återvändande, till exempel.

Är det någon som vill komplettera angående frågan om stängsel?

Anf. 82 Ämnesrådet HENRY MÅRTENSON:

Nej, men bara ett tillägg till det statsrådet har sagt: ER-slutsatser har vid många tillfällen pekat på vikten av att vi använder oss av alla till buds stående medel, inklusive påtryckningar när det gäller viseringspolitik, handelspolitik och biståndspolitik. Det finns i ER-slutsatserna sedan flera år tillbaka.

Anf. 83 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Jag uppfattade ingen fråga från Jacob Risberg – upplys mig om det skulle uppfattas annorlunda.

Sedan kommer jag till Lorena Delgado Varas frågor. När det gäller fler lagliga vägar diskuterar man på EU-nivå framför allt det jag nämnde: varaktigt bosatta, vabodirektivet, och kombinerat tillstånd för arbete, kombodirektivet. De tar inte framför allt sikte på det som Lorena Delgado Varas lyfter, det vill säga möjligheten att ha andra vägar för att söka asyl. Den diskussionen är inte uppe.

Klimatkrisen påverkar naturligtvis situationen kring Medelhavet, både för dem som bor där och för dem som flyr. Men den påverkar också inte minst i Afrika, och det är otroligt viktigt att vi samarbetar för att bekämpa grundorsakerna till att människor känner sig tvingade att migrera. En av dessa är naturligtvis det mycket allvarliga läget för klimatet. Här bör också EU arbeta målmedvetet.

När det gäller orsaken i Tunisien är det till att börja med, som någon var inne på, en mycket allvarlig situation. Vi ser med oro på utvecklingen i Tunisien, inte minst mot bakgrund av utvecklingen under våren där oppositionella har arresterats och afrikanska migranter utsatts för våld och nedsättande retorik. Denna försämrade situation har drivit personer från

andra länder som befunnit sig i Tunisien mot Europa men också tillbaka till deras ursprungsländer.

EU och Sverige står redo att fortsatt stödja landets utveckling på ett brett spektrum av områden, inte minst för att stärka demokratin samt respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Jag vill också i sammanhanget betona vikten av att vi nu kommer i land med migrations- och asylpakten. Där finns en viktig komponent som handlar om ett uppsnabbat förfarande vid gräns. Detta riktar sig som huvudregel mot medborgare från länder där man normalt sett inte får skydd och där beviljandegraden ligger under 20 procent. Vi noterar att de som nu kommer till Lampedusa företrädesvis kommer från länder som Guinea, Elfenbenskusten, Tunisien och Egypten, länder som traditionellt sett ligger långt under 20-procentsnivån.

Kan man få ett snabbt förfarande på plats tror jag att det också kommer att påverka benägenheten för människor att lägga sina liv i flyktingsmugglares händer. Vi måste arbeta på alla möjliga sätt för att bekämpa flyktingsmugglingsnätverken och säkerställa att människor inte riskerar sina liv på Medelhavet bara för att få beskedet att de ska återvända.

Anf. 84 JACOB RISBERG (MP):

Herr ordförande! Jag tackar för svaren. Jag hade ingen fråga, men nu har jag en. Statsrådet nämnde att vissa former av bistånd mycket väl kan komma att användas och att vi behöver alla tillgängliga medel för att utöva påtryckning på de här länderna. Jag undrar om statsrådet skulle kunna ge exempel på vilken typ av bistånd man från svensk sida tänker sig skulle kunna användas som påtryckningsmedel. Man säger här att vissa former av bistånd kan användas som påtryckningsmedel, men vilka? Finns det några exempel?

Anf. 85 ANNA LASSES (C):

Den frågan vill jag också ha svar på.

Vi från Centerpartiet kommer att anmäla avvikande ståndpunkt med anledning av detta. Vi tycker inte att byggande av stängsel eller murar vid EU:s yttre gräns ska vara en del av den externa dimensionen av migrationsfrågan, och detsamma gäller villkorat bistånd för att hantera migrationsflöden. Jag hoppas att det var tydligt.

Anf. 86 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag kan konstatera att regeringen inte söker vägar för att respektera en rättighet som alla har, nämligen rätten att söka asyl. Man försöker trycka ut människor trots att man vet att situationen är sådan att folk riskerar sina liv för att komma till ett demokratiskt land som Sverige.

Jag hänvisar till våra tidigare avvikande ståndpunkter.

Anf. 87 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Först vill jag bara understryka vikten av få migrations- och asylpakten på plats. Det tror jag att medborgarna i EU förväntar sig att EU:s medlemsländer och Europaparlamentet ska ha klarat av under denna mandatperiod.

Sedan kan jag inte låta bli att komma med en kommentar. Vi ska inte ha sådan debatt här och nu, men det blir ändå lite märkligt och ihåligt när vi har en migrationsminister som mycket riktigt påpekar att om man ska klara av att se till att människor inte behöver fly sina länder måste man arbeta aktivt för att bygga upp ländernas egen kapacitet, stärka människor att lyftas ur fattigdom och se till att gemensamt hantera klimatförändringens effekter, samtidigt som hon företräder en regering som de facto gör precis tvärtom: drar ned på klimatambitionerna och på biståndet.

Det är en mer generell, allmän debatt, men jag kan inte låta bli att säga att det blir märkligt att höra statsrådet i det här sammanhanget. Det borde vara så att om man pratar om fred pratar man om fred, pratar man om vitt pratar man om vitt och pratar man om svart pratar man om svart. Vi kan inte hålla på med att omformulera och glida på sanningen. Man får väl stå för det man gör.

Med det sagt understryker jag från vår sida vikten av att migrationsministern arbetar för att få migrations- och asylplatsen på plats på EU-nivå.

Anf. 88 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag uppfattade egentligen en fråga, den mycket tydliga frågan från Jacob Risberg om vilket bistånd som avses. Det är då inte det humanitära biståndet utan snarare utvecklingsbiståndet som vi syftar på.

När det gäller Matilda Ernkrans påpekande om att debatten om vilket parti som har mest effektiv klimatpolitik inte hör hemma här instämmer jag i det. Jag tänker också att jag lever som jag lär och lämnar den debatten därhän.

Anf. 89 JACOB RISBERG (MP):

Nu blir jag nästan ännu mer konfunderad. Till de länder vi nu framför allt pratar om har vi väl i princip inget statsriktat utvecklingsbistånd. Det går ju till olika typer av organisationer i civilsamhällen. Är det detta stöd man tänker sig att vi kanske ska strypa för att de länder där dessa organisationer är verksamma inte följer det som EU och Sverige vill?

Anf. 90 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag tackar för frågan.

Nej, det vi tänker oss är framför allt det stöd som går till stater. Det är inte i alla länder det är aktuellt eller statsnära bistånd. Men det humanitära biståndet är inte det som vi avser att villkora.

En närmare diskussion i detalj om detta bör man nog snarare föra med biståndsministern.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Detta har framförts tidigare i dag, så han kommer nog att få veta att han lever när han kommer till EU-nämnden nästa gång.

Med det kan jag konstatera att det finns avvikande ståndpunkter anmällda från Miljöpartiet i enlighet med vad Jacob Risberg har framfört, från Centerpartiet i enlighet med vad Anna Lasses har sagt och från

Vänsterpartiet i enlighet med vad Lorena Delgado Varas har framfört. I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

2023/24:2
22 september

Vi går till dagordningspunkt 8 a, Konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, Förlängning av det tillfälliga skydd som beviljats genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022. Det är en beslutspunkt.

Anf. 92 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Denna dagordningspunkt syftar till att nå en politisk överenskommelse om en förlängning av aktiveringen av massflyktsdirektivet med ett tredje år, det vill säga till och med mars 2025.

Som ni känner till aktiverades massflyktsdirektivet den 4 mars 2022, vilket innebär att personer som flyr från Ukraina får tillfälligt skydd i EU. Aktiveringen av massflyktsdirektivet gällde inledningsvis i ett år men har nu förlängts och kommer att gälla till och med den 3 mars 2024. Det är möjligt att förlänga skyddet i ytterligare ett år, men då krävs ett förslag från kommissionen och ett beslut i rådet.

Det pågående kriget, som leder till massivt lidande för civila, kräver fortsatta åtgärder för att stödja Ukrainas folk, både i Ukraina och i EU:s medlemsstater. Vi kan inte se några tecken på rysk nedtrappning. Så länge som Ryssland fortsätter sina riktade attacker mot civila och civil infrastruktur kommer den humanitära situationen att försämrats ytterligare. Vi måste vara beredda på att välkomna fler ukrainare i EU.

Eftersom Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter anser regeringen att aktiveringen av massflyktsdirektivet bör förlängas. Regeringen är angelägen om att ett beslut om att förlänga direktivet fattas så snart som möjligt. Det är något som även många andra medlemsstater efterfrågar eftersom det är viktigt att ha så goda planeringsförutsättningar som möjligt. Regeringen välkomnar därför att kommissionen presenterat ett förslag om en förlängning av aktiveringen av massflyktsdirektivet till mars 2025.

Anf. 93 JACOB RISBERG (MP):

Tack för dragningen! Vi stöder regeringen i fråga om förlängningen. Samtidigt vill jag dock passa på att skicka med att de senaste ett och ett halvt åren har tydliggjort vilka svårigheter man får leva under när man kommer som flykting till Sverige. Vi vet bland annat att stödet till dem inte har höjts sedan 1994. Det finns mycket problem vad gäller kontakter med både bank och myndigheter när man inte får tillgång till personnummer. Många av dem som kommer från Ukraina, liksom från många andra ställen runt om i världen, vill kunna arbeta, kunna sätta sina barn i skola, kunna ha kontakt med sjukvård och framför allt kunna leva på den ersättning man får.

Det är ett litet medskick: När vi nu förlänger detta, passa också på att se över vilket stöd vi ger till dessa ukrainare när de kommer hit. Det är inte mänskligt att leva på 61, eller om det är 64, kronor per dag och ännu mindre om man är barn. Det räcker knappt till en måltid per dag.

Anf. 94 ÅSA ERIKSSON (S):

Vi tycker att regeringens ståndpunkt är väl avvägd, så vi ställer oss bakom den. Men precis som vi sa i utskottet vill vi skicka med att det finns gränser för hur länge det kan vara tillfälliga lösningar. Vi måste hitta hållbarhet för de här människorna om inte kriget tar slut. Särskilt viktig är frågan om folkbokföring, som vi har haft uppe. Men vi ställer oss bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 95 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag håller med om Miljöpartiets beskrivning. Det är väldigt många flyktingar som har det otroligt svårt, speciellt nu, och får gå till Matmissionen och kanske måste hitta stöd från andra personer för att ens kunna köpa mat så att det räcker. Den situationen är oerhört prekär.

Det växer också upp en generation här nu. Ukrainarna har varit i Sverige i ett och ett halvt år. Det är barn som växer upp i svensk grundskola. Det kan komma till en punkt då man kanske vill ha en framtid här i Sverige, även om det förhoppningsvis blir ett slut på kriget i Ukraina. Mänsklighet, helt enkelt.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens beslut, men det finns en del synpunkter.

Anf. 97 Statsrådet MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr ordförande! Dem bemöter jag gärna.

När det gäller ukrainarnas situation i Sverige valde vi att ge IOM ett ganska omfattande uppdrag att kartlägga på individnivå hur man uppfattar sin situation här, för att säkerställa att vi vidtar de åtgärder som gör störst nytta. Man får inte tvivla på regeringens engagemang för Ukraina, såväl i Ukraina med både militärt och humanitärt stöd som för de ukrainare som har kommit hit.

Den här undersökningen – som besvarades av relativt många, vilket är glädjande – visar att man relativt sett i stor utsträckning har kommit i sysselsättning i Sverige. Det är 55 procent av dem i arbetsför ålder som har kommit i sysselsättning, och där ligger vi mycket bättre än snittet i EU. Det är mycket glädjande.

Man pekar på ett par faktorer som man uppfattar som problematiska. Nummer ett är tillgången till undervisning i språket. Därför är det så viktigt att vi nu har skjutit till medel för att kommunerna ska kunna erbjuda sfi. Vi har öppnat upp komvux, så att man kan läsa svenska och svenska som andraspråk.

Men det framkommer också att avsaknaden av möjligheter att få personnummer ställer till det på de mest märkliga sätt. Personnummer är verkligen så att säga en nyckel till många delar av Sverige. Det är vi väl medvetna om. Vi kartlägger hela tiden hur vi på bästa sätt kan hjälpa ukrainarna, och möjligheten att folkbokföra är en av de delar som vi tittar på.

Det finns ett inte helt glasklart förarbetsuttalande från tiden när direktivet implementerades i svensk rätt för 20 år sedan. Innebörden är att man om man befunnit sig här i två år och massflyktsdirektivet förlängs till ett tredje år, vilket snart är fallet, kan komma att folkbokföras. Det här är ingenting som regeringen avgör, utan det gör tillämpande myndighet, det

vill säga Skatteverket. Vi är intresserade av att se hur man väljer att tolka de här mycket gamla förarbetsuttalandena för de grupper som kan bli aktuella. Men som sagt tittar vi brett på vilka åtgärder som behövs.

2023/24:2
22 september

Anf. 98 JACOB RISBERG (MP):
Dagersättningen?

Anf. 99 Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M):

Vi tittar brett på hur vi bäst hjälper ukrainarna. Det här är lagstiftningsmässigt inte lika enkelt som det kan tyckas. Folkbokföringen öppnar fler vägar än bara justering av dagersättningen. Ett problem som man pekade på i rapporten är att det vanligaste skälet till att man åker tillbaka till Ukraina är besök i sjukvården, till exempel hos gynekolog. Detta är rent ut sagt bedrövligt.

Det finns många aspekter att titta på. Därför krävs det ett rätt gediget analysarbete. Jag kan i dag inte ge besked om vare sig folkbokföring eller dagersättning, men vi tittar som sagt brett.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi har kommit till vägs ände i listan för statsrådet Maria Malmer Stenergard. Vi tackar dig och dina medarbetare för medverkan vid dagens nämndsammanträde.

Innehållsförteckning

§ 1 Konkurrenskraftsfrågor – inre marknad och industri	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	1
Anf. 5 ÅSA ERIKSSON (S)	2
Anf. 6 LORENA DELGADO VARAS (V)	2
Anf. 7 MATILDA ERNKRANS (S)	2
Anf. 8 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	2
Anf. 9 Ämnesrådet LOUISE PETRELIUS	3
Anf. 10 MATILDA ERNKRANS (S)	3
Anf. 11 LORENA DELGADO VARAS (V)	3
Anf. 12 ÅSA ERIKSSON (S)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 ÅSA ERIKSSON (S)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 16 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 18 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	4
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 20 JACOB RISBERG (MP)	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 22 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	5
Anf. 23 JACOB RISBERG (MP)	6
Anf. 24 MATILDA ERNKRANS (S)	6
Anf. 25 LORENA DELGADO VARAS (V)	7
Anf. 26 ANNA LASSES (C).....	7
Anf. 27 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	7
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 29 LORENA DELGADO VARAS (V)	7
Anf. 30 MATILDA ERNKRANS (S)	7
Anf. 31 ANNA LASSES (C).....	8
Anf. 32 LORENA DELGADO VARAS (V)	8
Anf. 33 JACOB RISBERG (MP)	8
Anf. 34 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 36 JACOB RISBERG (MP)	8
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 38 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	9
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	9
§ 2 Rättsliga och inrikes frågor	10
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 41 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M).....	10
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 43 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M).....	10
Anf. 44 MATTIAS VEPSÅ (S).....	10
Anf. 45 MARTIN KINNUNEN (SD)	11
Anf. 46 Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M).....	11
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	12

Anf. 48	LORENA DELGADO VARAS (V)	12
Anf. 49	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	12
Anf. 50	MARTIN KINNUNEN (SD)	12
Anf. 51	MATTIAS VEPSÄ (S)	12
Anf. 52	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	13
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 54	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	13
Anf. 55	MATTIAS VEPSÄ (S)	14
Anf. 56	LORENA DELGADO VARAS (V)	14
Anf. 57	JACOB RISBERG (MP)	15
Anf. 58	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	15
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 60	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	16
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 62	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	17
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 64	Justitieminister GUNNAR STRÖMMER (M)	17
§ 3	Rättsliga och inrikes frågor	18
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 66	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	18
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 68	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	18
Anf. 69	JACOB RISBERG (MP)	19
Anf. 70	ANNA LASSES (C)	19
Anf. 71	LORENA DELGADO VARAS (V)	19
Anf. 72	ÅSA ERIKSSON (S)	19
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 74	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	20
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 76	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	20
Anf. 77	ANNA LASSES (C)	20
Anf. 78	JACOB RISBERG (MP)	21
Anf. 79	LORENA DELGADO VARAS (V)	21
Anf. 80	KADIR KASIRGA (S)	21
Anf. 81	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	22
Anf. 82	Ämnesrådet HENRY MÅRTENSSON	22
Anf. 83	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	22
Anf. 84	JACOB RISBERG (MP)	23
Anf. 85	ANNA LASSES (C)	23
Anf. 86	LORENA DELGADO VARAS (V)	23
Anf. 87	MATILDA ERNKRANS (S)	23
Anf. 88	Statsrådet MARIA MALMER STENERGARD (M)	24
Anf. 89	JACOB RISBERG (MP)	24

Anf. 90 Statsrådet MARIA MALMER	
STENERGARD (M)	24
Anf. 91 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 92 Statsrådet MARIA MALMER	
STENERGARD (M)	25
Anf. 93 JACOB RISBERG (MP).....	25
Anf. 94 ÅSA ERIKSSON (S)	26
Anf. 95 LORENA DELGADO VARAS (V)	26
Anf. 96 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 97 Statsrådet MARIA MALMER	
STENERGARD (M)	26
Anf. 98 JACOB RISBERG (MP).....	27
Anf. 99 Statsrådet MARIA MALMER	
STENERGARD (M)	27
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	27